

Saksframlegg

Dato: 29.11.2017
Saksnummer: 17/28934-2
Deres ref.: Deres ref

Planlagt behandling i følgende utvalg:	Sak nr.:	Møtedato:	Votering:
--	----------	-----------	-----------

Kommunalstyret for byutvikling		14.12.2017	
Stavanger formannskap - AU		09.01.2018	
Stavanger formannskap		11.01.2018	

Høringsuttalelse - forslag til endring av vegtrafikkloven og parkeringsforskriften

Forslag til vedtak:

- 1 Stavanger kommune støtter Samferdselsdepartementets forslag til endring av
- 2 vegtrafikkloven og parkeringsforskriften - halv pris for parkering av
- 3 nullutslippskjøretøy på kommunale parkeringsplasser og sektoravgift for tilsyn
- 4 med parkeringsvirksomheter.

Sammendrag

Samferdselsdepartementet har 22. november 2017 sendt på høring forslag til endring av vegtrafikkloven og parkeringsforskriften, som skal regulere parkeringsavgifter for nullutslippskjøretøy på kommunale parkeringsplasser. Det andre forslaget er innføring av sektoravgift for finansiering av tilsyn med parkeringsvirksomheter. Høringsfristen er satt til 21. januar 2018. Stavanger kommune avgir sin uttalelse gjennom denne saken.

Forslag til endring av vegtrafikkloven og parkeringsforskriften er at elektriske og hydrogendrevne kjøretøy ikke skal betale mer enn halvparten av prisen for parkering sammenlignet med konvensjonelle kjøretøy på avgiftsbelagte kommunale parkeringsplasser skiltet med "hvit P på blå bakgrunn". Forslaget følger opp Stortingets vedtak 5. desember 2016 nr. 108 punkt 2(3), som gjelder parkering: *Det etableres en nasjonal bindende regel om at nullutslippskjøretøy ikke skal betale mer enn maksimalt 50 pst. av takstene for konvensjonelle kjøretøy når det gjelder bompenger, ferje og parkering.*

Det foreslås endring av vegtrafikkloven for å sikre finansiering av Statens vegvesens tilsyn med parkeringsvirksomheter gjennom sektoravgift, samt oppheving av gebyrhjemmelen for Statens vegvesens behandling av egenmeldingsskjema.

Høringsdokumenter er tilgjengelig på departementets nettsider:
<https://www.regjeringen.no/id2579441/>.

Høringsuttalelse - forslag til endring av vegtrafikkloven og parkeringsforskriften

Bakgrunn for saken

Tilrettelegging for bruk av nullutslippskjøretøy er et viktig tiltak for å redusere klimagassutslippene i tråd med en omstilling mot et lavutslippssamfunn, og redusere andre negative miljøkonsekvenser.

Fram til 1. januar 2017 var ett av insentivene for å øke bruken at kommunene var pålagt å tilby gratis parkering til slike kjøretøy på kommunale parkeringsplasser skiltet med offentlige trafikkskilt. Som del av en større omlegging av regelverket for parkeringsvirksomhet besluttet Stortinget ved lov 4. september 2015 nr. 90, ikraft 1. januar 2017, å oppheve denne plikten, og la kommunene selv avgjøre om det skal tas betalt, og hvor mye.

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2017 fattet Stortinget 5. desember 2016 følgende vedtak om nullutslippskjøretøy.

«Det etableres en nasjonal bindende regel om at nullutslippskjøretøy ikke skal betale mer enn maksimalt 50 pst. av takstene for konvensjonelle kjøretøy når det gjelder bompenger, ferje og parkering.»

I forbindelse med ikrafttredelse av den nye parkeringsforskriften 01.01.2017 behandlet Stavanger bystyre saken om parkeringsavgifter for Elbiler i møte 13.02.2017, sak: 18/17. Bystyret fattet følgende flertallsvedtak:

- 1. Stavanger skal ha en parkeringspolitikk og fastsette avgifter for parkering og kostnader for lading som bidrar til klare preferanser for bruk av fossilfrie biler.*
- 2. Elektrisk og hydrogendrevet motorvogn skal ha halv avgift på avgiftsbelagte kommunale parkeringsplasser.*
- 3. Stavanger parkering har ansvaret for etablering av kommunale ladepunkter for elektrisk motorvogn. Styret i Stavanger parkering fastsetter avgift for lading på ladepunkter, som skal godkjennes av Kommunalstyret for miljø og utbygging*
- 4. Bystyret anmoder Stavanger parkering om å sørge for opprettelse av flere hurtiglادepunkter for elbiler i Stavanger sentrum.*

Stavanger parkering har innført halv avgift for elbiler på en del p-plasser og skal etablere flere ladepunkter i sine p-anlegg.

Departementet foreslår to endringer i vegtrafikkloven. Det foreslås endring av vegtrafikkloven og parkeringsforskriften slik at nullutslippskjøretøy ikke skal betale mer enn maksimalt 50 prosent av taksten for parkering med konvensjonelle kjøretøy ved parkering på kommunale avgiftsbelagte parkeringsplasser på "offentlig ferdselsåre" og andre steder det er skiltet med skilt 552, «parkering»

Nytt parkeringsregelverk trådte i kraft 1. januar 2017. Regelverket stiller blant annet krav om at Statens vegvesen skal føre tilsyn med virksomhetene. I den forbindelse har Statens vegvesen opprettet en egen enhet for å følge opp dette tilsynsansvaret. Tilsynet finansieres med gebyr fra parkeringsvirksomhetene. Departementet foreslår at tilsynet blir finansiert med sektoravgift istedenfor dagens gebyrordning.

Fakta

A) Endring av vegtrafikkloven – halv p-avgift for nullutslippsbiler

Stortingets vedtak om statsbudsjettet for 2017 er et signal om at nullutslippskjøretøy ikke skal betale mer enn halvparten av prisen for parkering, sammenlignet med prisen for parkering for konvensjonelle kjøretøy. Forslaget er oppfølging av dette vedtakspunktet.

I forslag til lovendring foreslår Samferdselsdepartementet at elektriske og hydrogendrevne kjøretøy ikke skal betale mer enn halvparten av prisen for parkering på kommunale p-plasser som kan defineres som "offentlig ferdselsåre", vanligvis p-plasser langs offentlige veiere eller p-plasser som gjennom reguleringsplan er regulert til offentlig p-plass. Parkeringsregulering på slike områder har særlig betydning for fremkommelighet og sikkerhet langs vegen, herunder ut fra særlige offentlige trafikkstyringshensyn. Slike områder vil alltid skiltes med skilt 552, «parkering».

For elektriske kjøretøy vil også tilgang til lademulighet ved parkeringsplassen være viktig for attraktiviteten av plassene. I parkeringsregelverket stilles det krav om tilgang til ladeplasser på et tilstrekkelig antall parkeringsplasser. Plikten til å tilrettelegge med ladepunkter gjelder for alle kommunale plasser.

For å sikre enhetlig kommunikasjon av ordningen, foreslås det at tiltaket skal omfatte alle p-plasser som har avgiftsbelagte p-plasser som skiltet offentlig trafikkskilt 552. Dette innebærer at tiltaket i stor utstrekning gjelder de områder der det inntil 1. januar 2017 var betalingsfritak.

Kommunene vil fremdeles ha mulighet til å opptre som grunneier utenfor offentlig vei og tilby parkering også på avgrensede parkeringsplasser og i parkeringshus. Slike områder blir skiltet med andre skilt. De offentligrettslige reglene, herunder betalingsfritaket vil ikke gjelde på slike plasser.

Forslag til lovendring gjelder kun betaling for bruken av parkeringsarealet. Det er dette som lar seg sammenlikne med tilbudet for parkering av konvensjonelle kjøretøy. Det omfatter dermed ikke eventuelle tilleggstjenester på parkeringsområdet, typisk lading.

Betaling av p-avgift for nullutslippskjøretøy skal kunne skje ved betalingsløsning som ikke forutsetter bruk av automat eller annen fysisk innretning på betalingsstedet, men som den betalende ved hjelp av mobiltelefon eller annen teknologi kan betjene fra motorvognen. Betalingsautomat som settes opp på avgiftsbelagte kommunale parkeringsplasser skal tilby prisdifferensiering innen ett år etter forskriftens fastsettelse.

B) Sektoravgift for parkeringsvirksomheter

I den nye parkeringsforskriften som trådte i kraft 1. januar 2017 er det krav om at Statens vegvesen (SVV) skal føre tilsyn med virksomheter som tilbyr vilkårsarkering. SVV har opprettet en egen enhet for å følge opp dette tilsynsansvaret. Enheten består av seks saksbehandlere og har et driftsbudsjett på 6 mill. kr (2017). Tilsynet finansieres med gebyr fra parkeringsvirksomhetene.

I forskriften om gebyr for parkeringsvirksomhet og opplærings-tilbydere (gebyrforskriften) § 4 annet ledd, følger det at alle tilsynspliktige parkeringsvirksomheter skal betale et årlig tilsynsgebyr på 9 000 kr. Virksomheter som blir gjenstand for såkalt målrettet tilsyn skal i

tillegg betale gebyr basert på antall dagsverk nødvendig for oppfølgingen av den konkrete tilsynssak. Dagsverksatsen her er på 4 500 kr, jf. forskriften § 5 annet ledd. Statens vegvesen har estimert at de totale gebyrinntektene fra tilsynet med parkeringsvirksomhetene i 2017 vil ligge på ca. 1 mill kr. Årsgebyret vil utgjøre det vesentligste av inntektene.

Det foreslås innføring av en hjemmel for sektoravgift for tilsyn med parkeringsvirksomheter. En sektoravgift vil gi Statens vegvesen større handlingsrom for å utarbeide en effektiv og rettferdig tilsynsmetodikk. Innføring av en slik avgift vil etter lovendring måtte skje ved forskrift etter alminnelig høring, der berørte aktører får anledning til å kommentere de foreslåtte avgiftssatsene mv.

Vurdering

Ved årsskiftet 2016/2017 var det om lag 100 000 registrerte elbiler i Norge. 30. juni 2017 var dette steget til om lag 118 600. Det er ventet at antallet elbiler vil stige ytterligere i årene fremover. Dette innebærer at det blir flere som får fordelen av billigere parkering.

Betaling for parkering innføres normalt der tilgangen på parkering er begrenset og det er reguleringsbehov eller trafikkstyringsbehov. Prisenivået påvirker etterspørselen. Tiltak knyttet både til prisnivå og tilgang til parkeringsplasser for nullutslippskjøretøy kan derfor gjøre det mer attraktivt å bruke slike kjøretøyer. Særskilt reserverte plasser og ulike grader av betalingslettelse er aktuelle virkemidler.

Fordelen av tiltaket er at det vil bli mer attraktivt å benytte nullutslippskjøretøy ved at parkering ikke kan koste mer enn halvparten sammenlignet med et konvensjonelt kjøretøy. Dette kan både øke bruken for de som har slike kjøretøy og også være av betydning ved kjøp av bil.

Ved at tiltaket bidrar til økt bruk av elbiler vil det gi samfunnet fordeler i form av reduserte klimagassutslipp så langt økt bruk av elbil går på bekostning av bruk av konvensjonelle kjøretøy.

Forslag til endring av vegtrafikkloven innebærer begrensning i kommunenes adgang til selv å prissette parkering og dermed tilpasse parkeringsreguleringen til lokale behov. Undersøkelser viser at elbiler også erstatter trafikk med kollektivtrafikk og gange- og sykkel. Elbiler har ikke nevneverdig bedre miljøegenskaper for svevestøv og støy, og dersom tiltaket medfører økt trafikk, kan disse ulempene øke noe.

Stavanger kommune har allerede innført avgift i tråd med det som nå foreslås. Tiltaket vil kunne gi økt bruk av nullutslippskjøretøy som bidrag til redusert lokal luftforurensning og målene i klimapolitikken.

Tiltaket vil gi kommunen noe mindre fleksibilitet til å bruke pris som virkemiddel i den lokale parkeringspolitikken, særlig siden elbilister utgjør en stadig større andel av bilparken og bruken er særlig stor i/rundt større byer. Det kan redusere effekten av offentlig parkeringsregulering, hindre sirkulasjon på parkeringsplassene og føre til mer søketrafikk. Det er likevel slik at kommunene fortsatt vil stå fritt til å fastsette prisen for parkering og vil kunne bruke dette som virkemiddel, så lenge et forholdsmessig skille opprettholdes mellom prisen for konvensjonelle og nullutslippskjøretøy.

Når det gjelder innføring av hjemmel til å innføre sektoravgift for tilsyn med parkeringsvirksomheter vil det innebære at parkeringsvirksomhetenes bidrag til finansiering av enhetens tilsynsvirksomhet blir omtalt som "avgift" og ikke "gebyr".

Virksomhetene vil heller ikke lenger bli avkrevet gebyr for målrettet tilsyn, utover der tilsynskostnadene knytter seg særlig til en enkelt virksomhet og det ikke fremstår som rimelig at disse kostnadene fordeles på hele næringen. De konkrete konsekvensene for den enkelte parkeringsvirksomhet vil for øvrig avhenge av de fremtidige avgiftssatsene.

En sektoravgift vil gi Statens vegvesen større handlingsrom for å utarbeide en effektiv og rettferdig tilsynsmetodikk.

Konklusjon

Samferdselsdepartementet har sendt på høring forslag til endring av vegtrafikkloven og parkeringsforskriften. Endringen innebærer at nullutslippskjøretøy ikke skal betale mer enn 50% av takstene for konvensjonelle kjøretøy. Videre foreslås det endring av finansieringsopplegg for statlig tilsyn for parkeringsvirksomheter.

Rådmannen støtter departementets forslag til lovendringer.

Per Haarr
ass. rådmann

Gunn Jorunn Aasland
direktør

Ellen Figved Thoresen
konst. transportplansjef

Iqbal Mohammad
saksbehandler

Vedlegg:

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.